

Luomupuutarhatuotanto Pohjois-Karjalassa

Päivi Turunen

ProAgria Pohjois-Karjala

Luomu- ja hyvinvointiseminaari 26.3.2013

Luomupuutarhatuotanto

- Puutarhatuotannossa luomupinta-ala on noin 1 000 hehtaaria, joka on noin 6 % kokonaisalasta
- Hehtaareissa mitattuna eniten on marjoilla ja hedelmillä, yhteensä 12 % tuotantoalasta
- Vihanneksia tuotetaan vain 2 %:lla kokonaisalasta
- Ylipäättään luomussa on P-K:ssa 326 tilaa (12,8%), 16 600 ha (lisäys 12%), luomupellon osuus 19,4 % 3.eniten Suomessa (v.2012 ennakkotieto)

Luomupuutarhatuotanto Suomessa (2012 ennakkotieto)

EKOASSU

Kasvilaji	Pinta-ala (ha)
Mansikka	123
Vadelma ja mesivadelma	21
Mustaherukka	307,5
Punaherukka	11
Viherherukka	10
Valkoherukka	4
Omena	46
Porkkana	54
Ruokasipuli (ml jätti- ja punasipuli)	34
Valkosipuli	5

Luomupuutarhatuotanto EKOTASSU

P-K:ssa (2012 ennakkotieto)

Kasvilaji	Tilojen lukumäärä	Pinta-ala (ha)	P-K:n osuus Suomen luomupinta-alasta %
Mansikka	23	14,36	11,7
Vadelma ja mesivadelma	12	3,51	16,7
Mustaherukka	16	42,80	13,9
Punaherukka	5	3,45	31,4
Viherherukka	1	0,18	1,8
Valkoherukka	2	0,11	2,8
Omena	11	4,18	9,1
Porkkana	4	0,76	1,4
Ruokasipuli (ml jätti- ja punasipuli)	4	2,24	6,6
Valkosipuli	2	0,11	2,2

Luomupuutarhatuotanto

vv. 2011 vrt 2012 (ennakkotieto)

Kasvilaji	Pinta-ala v. 2011 (ha) P-K	Muutos-% vv. 2011-2012
Mansikka	13,4	7
Mustaherukka	24,7	73
Omena	4,1	2
Porkkana	0,2	280
Ruokasipuli	3,8	-41

Kasvilaji	Pinta-ala v. 2011 (ha) Suomi	Muutos-% vv. 2011-2012 Suomi
Mansikka	121	1,6
Mustaherukka	289,9	6
Omena	68,7	-33
Porkkana	51,7	4,5
Ruokasipuli	37,8	-10

Luomupuutarhatuotanto verrattuna tav.om. 2011

EKOASSU

Kasvilaji (Suomi)	Pinta-ala tav.om	Pinta-ala luomu	Luomun osuus %
Mansikka	3385,5	121	3,6
Mustaherukka	1647,2	289,9	17,6
Omena	668,9	68,7	10,3
Porkkana	1662,9	51,7	3,1
Sipuli	1114,8	37,8	3,4

Kasvilaji (P-K)	Pinta-ala tav.om	Pinta-ala luomu	Luomun osuus %
Mansikka	247,6	13,4	5,4
Mustaherukka	347,4	24,7	7,1
Omena	10,8	4,1	38
Porkkana	14,7	0,2	1,4
Sipuli	14,7	3,8	26

Luomupuutarhatuotanto

- Luomupuutarhakasvien tuotanto on junnannut lähes paikoillaan jo pitkään niin koko Suomessa kuin Pohjois-Karjalassakin
- Uusia luomutiloja liittyi v. 2012 valvontaan 364 kappaletta Suomessa, enemmän kuin koko 2000-luvulla, mutta vain kourallinen puutarhatiloja
- Mistä tämä johtuu?

Luomupuutarhatuotanto

- Haasteita: viljelytekniset ongelmat etenkin kasvinsuojelussa (taudit, tuholaiset, rikkakasvit), Suomessa muita maita pienempi valikoima luomuhyväksytyjä kasvinsuojeluaineita, lannoittamisen erilaisuus
- satovarmuus, sadon laatu, toimivien markkinointikanavien löytyminen, logistiikkaongelmat, nykyiset luomutuotannon volyymit ovat pieniä ja tilat ovat maantieteellisesti hajallaan → suuret logistiikkakustannukset ja jalostusasteen alhaisuus

Luomupuutarhatuotanto

- Viljelytekhninen kehitys on ollut vähäistä: tutkimus-, koulutus ja neuvontaresursseja on supistettu merkittävästi
- Viljelyn kannattavuus
- Luomutuki ei kannusta puutarhatuotantoon, tuenmäärä sama kaikille kasveille, luomutuki ei kompensoi puutarhatuotannon suurempaa riskiä/pitkää siirtymäaika
- Toisaalta tuet eivät ole läheskään niin suuressa roolissa puutarhatuotannossa kuin muussa maataloudessa

Luomupuutarhatuotanto

- Viime ja tänä vuonna luomusta on kuitenkin puhuttu enemmän kuin pitkiin aikoihin
- Luomuvihanneksilla, -marjoilla ja –hedelmillä ja kasvihuonetuotteilla on nyt hyvä kysyntä, osasta tuotteista myydään ei oota
- Luomutuotteiden hintakin on ollut hyvä, luomuvihanneksilla tuottajahinta on ollut noin kaksinkertainen ja marjoilla reilun neljänneksen korkeampi kuin tavanomainen tuote

Luomupuutarhatuotanto

- Luomualan koulutus kiinnostaa nuoria
- Kaupan asenne on aktiivinen
- Monille eri kasvilajeille olisi kysyntää ja luomuvihannesvalikoimaa pitäisikin monipuolistaa; lanttu, punajuuri, palsternakka ym. tosin markkinoiden selvittäminen kuitenkin ensiarvoisen tärkeää

Luomupuutarhatuotanto

- Tilausta on siis innostuneille, osaaville viljelijöille, jotka hallitsevat tuotannon ja markkinoinnin, nykyisillä hinnoilla voi päästä erinomaiseen taloudelliseen tulokseen
- Hyvänä tukena siinä olisi sopivat tukitoimet valtiovallan taholta viljelijätuen sekä tutkimus-, koulutus- ja neuvojaresurssien muodossa
- Meidänkin maakunnassa on lukuisia hyvin hoidettuja ja menestyviä luomupuutarhatuotteita tuottavia tiloja, on vain löydettävä oma markkinarako, yhteistyö myös tärkeää

Pohjois-Karjala

Luomupuutarhatuotteiden markkinointikanavia

- Luomumansikalla on kysyntää; suoramyynä, Pakkasmarjo Oy ym. (myös pakastettuna)
- Luomuvadelmaa ja –herukkaa kysytään; suoramyynä, Pakkasmarjo Oy ym. (myös pakastettuna)
- Luomumuomenan kysyntä kasvaa, jatkojalostus ym.
- Luomuvihannesmarkkinoita mm. Tuoreverkko Oy, Suomen Luomutuokku, Pekka Vehviläinen (sipuli), vähittäiskauppa, luomupiiri
- Hyvä pitää mielessä myös erilaiset jatkojalosteet